

Felvidéki Szemle.

— EPERJESI LAPOK —

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

— Megjelen minden csütörtökön. —

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetés 7 kr. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 30 kr. Nyiltér: minden sor 10 kr.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pö-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Városunk színügye.

A nemzeti művelődésnek nagy értékű tényezője napjainkban a magyar nemzeti színészet s méltán mondhatjuk róla, hogy a legalkalmasabb faktora nem csupán a magyar nemzeti eszme szolgálatának, de egyúttal a társadalmi élet fejlődésének, az emberben szunnyadó nemes tulajdonságok kifejlésztésének is. Valóban a mai magas színvonalon álló szinirodalom és szinművészet már messze túlhaladta azt a célt, a melyet egy százados viszontagságteljes, de oly sok dicsőséggel s kiszámíthatlan eredménnyel kapcsolatos pályafutás után ért el. Azt a célt, melyet a magyar nyelv és gondolkodás szomorú csödjének korszakában kitűzött, meghaladta!

Nemzeti nyelvünk, gondolkodásunk s érzésünk diadalra jutását, kifejlésztését célzó törekvésében fokozatosan tért hódított nemcsak az ország szívében, hanem úgyszólván mindazon városainkban, melyek kisebb körben ugyan, de épúgy kristályosodási pontjai az általános nemzeti művelődésnek, mint fővárosunk. Hogy úgy mondjuk, a magyar színészet történetében az első felvonás fölött legördült a függöny. Az édesen hangzó magyar nyelv és érzés pusztá terjesztésének szolgálatában fényesen és becsülettel oldotta meg feladatát s az oroszlanrészt vette ki a nemzetiségek mai kedvező arányának alakításában.

Még el sem porladtak azok, kik a jövőbe látva, magasatos nemzeti hivatást s fényes jövőt jövedöltek a magyar szinművészetnek s ime szívünk hazafias örömevel látjuk, hogy az idegen nyelvű színészet minden szívóssága s külföldről jövő anyagi támogatás dacára nem csupán a hegemoniát vívta ki, de az őt megillető kizárólagosságot is.

Azonban a magyar szinirodalom és szinművészet nem állhat meg a kivított diadal pillanatában s hála a magyar társadalom energiájának, nem is áll meg az elért eredmény láttára, sőt a kemény, de nemes harcra a becsületes munka jóleső érzésével tekintvén vissza, az elismerésben hathatós impulzust nyer további feladatok megközelítésére. Erejében megizmosodva, bizalommal néz a jövőbe s míg egyszerű a nyert pozíció megszilárdítására törekszik, másrésztől lelkesedéssel fog egy másik fontos feladatának betöltéséhez: *a magyar társadalmi élet nemes irányban való fejlődésében segédkezést nyújtani, az emberben szunnyadó s gondos ápolást igénylő becses tulajdonok művelését elősegíteni*, hogy majdan korunk művelődéstörténetének lapjaira messze fénylő, arany betűkkel legyen neve felírva.

A hivalkodás nélküli önértzet tudata töltetheti el Eperjes sz. kir. város közönségét, ha megvizsgálja önmagát s kérdi: mennyiben járult hozzá a múltban a magyar nemzeti színészet felvirágoztatásához?

Az utókor elismerése lesz osztályrészünk, ha a jelenben minden tehetségünkkel, az áldozatkészség legvégső határáig, most már nem pusztán a magyar nyelv, hanem a magyar társadalmi élet fejlesztése, a magyar nemzeti művelődés, az emberiség végcélja: a jellemképzés, nemesítés szolgálatában álló szinirodalom és szinművészetet támogatjuk.

Elismeréssel kell mondanunk, hogy városunkban a nagy áldozattal felépített állandó színház ügyeinek intézésében az 1892. évi április havában tartott képviselőtestületi közgyűlés határozatából szervezett «állandó színügyi választmány» buzgó tevékenységgel jár el. Városunk felvirágoztatásának hivatott közege, a városi tanács és képviselőtestület, valóban

égető szükségét pótolta, a mikor hat évvel ezelőtt rendszeres szabályzatot emelt érvényre, mely szabályzat azonban városunk színügyének nem annyira továbbfejlesztését, mint inkább a színészet szolgálatában álló vagyon biztosítását s színházunk művészi renoméjának a már elért színvonalon leendő megtartását volt hivatva elősegíteni.

Ez a szabályzat részletesen körvonalozta a színügyi választmány hatáskörét, a választmány és a szinigazgató közötti viszonyt; a páholytulajdonosok jogait és kötelességeit s a színház gondozására vonatkozó eljárást. Sajnos azonban, nem gondoskodott ez a szabályzat arról, hogy az egyébként is jelentékeny kultúr-áldozatokat s terheket viselő város egy megfelelő színházi alap létesítése által egyfelől a színügy jövőbeli hathatósabb támogatásával járó s erejét esetleg felülmúló megterheltektől megkíméltesse, másfelől pedig, hogy nem csupán a már meglévő színházi vagyon csonkítatlanul fentartassék, hanem, hogy a színészetnek szubvencionálása, a modern igényeknek megfelelő beruházások is lehetővé tétessenek. Ilyen természetű színházi alap létesítése pedig egyszerű nem is ütközik nehézségekbe s néhány év leforgása alatt minden feltűnő megterhelés nélkül létesíthető, másrészt pedig — tekintve, hogy színügyünk szintén egy folytonosan fejlődő s áldozatokat igénylő organizmus, — arra mulhatatlanul szükség is van. De szükség van különösen a mi színházunknál, melynek felépítésekor a felmerült anyagi nehézségeken szokatlan módon, tudvalevőleg a páholyok tulajdonjogának elidegenítése árán lehetett csak segíteni.

A hat évvel ezelőtt érvényre emelt szabályzat ezen hiányosságát fogja megszüntetni az a szabályrendelet-tervezet, mely városunk fejének hálás elismerésére méltó kezdeményezésére — mint értesülünk — a színészeti szakválasztmánynak f. évi szeptember hó 21-én tartott ülésében elfogadtatott s nincs kétség az iránt, hogy a képviselőtestületi közgyűlés azt mielőbb magáévá teszi s ezzel városunk színügye ismét nagy lépéssel fog haladhatni előre.

A nagyfontosságú szabályrendelet-tervezet szerint Eperjes sz. kir. város közönsége színházi alapot létesít oly célból, hogy állandó színházát fentarthassa, a szükséges berendezésekkel és kellékekkel elláthassa s hogy «annak idején a magyar színészetet istápolhassa». A színházi alap pedig létesül a város képviselőtestülete által e célra esetleg költségvetésileg megszavazandó adományokból, egyese esetleges ajándékozásaiból s különösen a meghozandó szabályrendelet alapján befolyó díjakból és bírság-pénzekből. E díjak úgy a városi színházban és táncsteremben, valamint ezeken kívül, a város területén belépti-díj mellett bárhol rendezendő tánczvigalmak, hangversenyek, zeneestélyek, matinéek, látványosságok és mutatványok után a belépti-díjak nagysága szerint mérsékelt tételben lennének beszédendők, úgy, hogy alig érezhetően rövid idő alatt százakra menő összeg fog a színházi alap javára befolyjni.

A koncepcziót életrealitásánál, kivihetőségénél s méltányossági okoknál fogva is a magunk részéről a legteljesebb örömmel üdvözzöljük; de nem hallgathatjuk el, hogy különösen méltányossági szempontból időszertű, mondhatni elodázhatlan.

Tapasztalati tény ugyanis, hogy a nagyközönség élénkebb érdeklődést tanúsít az oly szórakozások iránt, melyek legtöbbször csak a szemet gyönyörködtetik, sokszor idegeinket valósággal próbára teszik, a lelket pedig üre-

sen hagyják. Tudjuk, hogy épen ezen szórakoztató előadások sokkal kevesebb beruházást s költséget igényelnek a vállalkozótól, mint épen azok az előadások, különösen a szin-előadások, a melyeknek úgy nemzetiségi, mint kulturális s erkölcsi jelentőségük az előbbieket lényegesen felülmúlja. Csak nem régen is tapasztaltuk, hogy az afféle látványosságok belépti-díja vetekszik a fővárosi színházak belépti-díjainak nagyságával, egyszóval — mondjuk pl. a cirkusztulajdonos szemben a szinigazgatóval, indokolatlan jövedelemre tesz szert.

Nem méltányos-e tehát az ilyen előadásoknak a színház-alap javára mérsékelt díj-tétellel leendő megterhelte? Különösen e szempontból a városi tanács bölcsen fedezte fel e bevétel-forrást s a képviselőtestület korántsem fog elkövetni méltánytalanságot, ha — az egyébként társadalmi érdekeket nem képviselő vállalkozásokat még a tervezetben projektált összegnél is nagyobb díjtétel-fizetésével róvja meg. Viszont azonban — miután a szabályrendelet-tervezet a társadalmi és közegészségügyi (jótékony egyleti estélyek, hangversenyek, korcsolyázó-egyleti ünnepélyek) érdekeket is szolgáló szórakoztatásokat is a létesítendő színházalap jövedelmi forrásaiul venni tervezi, ezekre nézve kívánatosnak tartanók a legminimálisabb díjtételek alkalmazását. — r.

A jogakadémiai hallgatók testületének kegyelete.

A mint már múlt számunkban jeleztük, jogakadémiánk nemes ifjúsága legutóbb azt a tiszteletreméltó határozatot hozta, hogy halottak napján dicső múltú jogakadémiánk országos hírű volt jeles tanárainak sírjait megkoszorúzza.

A jogakadémia polgársága ezt a szép határozatát f. hó 1-én foganatosította. E napon d. u. 4 órakor gyűltek össze Alma Materünk falai között s a meghívott jogtanári kar tagjaival együtt vonultak ki a temetőbe s három nagy elmét és szívet takaró hantnál állította meg őket kegyeletes érzésük. *Csupka András* sírját kalaplevegő állották körül s a testület elnöke, *Osztermann Ernő*, az alábbi szépen átgondolt s őszinte érzéssel előadott beszéd kíséretében helyezte a sírra az ifjúság koszorúját:

Mélyen tisztelt Tanári-kar!

Kedves Barátaim!

Midőn a mai nappal azt a kegyeletes szokást akarjuk testületünkben meghonosítani, hogy évenként egyszer legalább egy rövidke órát szenteljünk a jogakadémia nagy halottjai emlékének: azt hiszem, bátran mondhatom, hogy most nem az elhúnytak veszte felett érzett bánat az, mely minket ide hozott a halottak honába, hanem a hálának és a lelkesedésnek szintén enyhítő és felemelő érzete. Hiszen az emlékezet nemcsak a bánatnak forrása, hanem forrása a hálának és a lelkesedésnek is!

Igen, midőn mi most elhunyt nagyjaink emlékének áldozunk, lehetetlen, hogy ne gondoljunk hálával ő reájuk, a kiknek ez a jogakadémia annyit köszönhet, a kik annyit áldoztak ennek az ősi tanintézetnek a felvirágozásáért! Lehetetlen, hogy ne lelkesüljünk az ő valóban nemes példájukon, az ő ernyedetlen munkásságban eltöltött életükön, az ő lelkes buzgalmukon, melylyel mindenkor olyan önzetlenül, nemes szívük és lelkük egész melegevel szolgálták a hazát, az egyházat és a társadalmat!

Ezeknek a nemes férfiaknak egyike volt *Csupka András* is, kinek majd egy félszázad előtt bezárult sírja felett állunk mostan.

Gyengének érzem magam arra, hogy az ő érdemeit itt méltassam. Legyen szabad csak életrajz-írója néhány szavát idéznem:

«Csupka András 1822. szeptember 9-ike óta csakugyan a jogtudományok tanára lett, és harmincz esztendeig tartó buzgó tanári működésével, tudásának és szakismeretének gazdagságával, lángoló ügy-szeretével, önzetlen lelkiismeretes tevékenységével, az ifjúság iránt mindenkor tanúsított gyöngéd és mégis szigorú bánásmódjával oly különös jó hírnévre juttatta ez ősi tanintézetet, hogy az ország minden részéből nagy számmal sereglett köréje a jogtanuló ifjúság.»

Kedves Barátain! «Nem a hideg márvány- vagy ércszobor az, mi az elhunyt nagyok emlékét megőrzi, hanem az élet és a szív melege!» — Ne legyen ez a mi igénytelen koszorúnk semmi másnak a jele, mint igénytelen kifejezője annak a szívünk mélyéből érzett tiszteletnek, annak az őszinte hálának és lelkesedésnek, melylyel a Megboldogult emlékének ezúttal adózunk!

Dr. *Vandrák András* sírhantjához vonult ezután a tanári kar és jogakadémiai polgárság s az ő áldott emlékének áldozott a jogásztisztület a lelkőke, *Gasperik János*, a midőn a testület őszinte kegyeletes érzéssel adott koszorúját következő hatásos beszéd kíséretében helyezte a sírra:

Álljuk körül e szent helyet s mondjunk imát azért a halottért, a ki 14 évvel ezelőtt ősi Kollégiumunkból örökre ide költözött!

Rebegjünk el egy buzgó imát azért a drága halottért, a ki nem magas születésű, rendű, rangú ember volt, hanem csak egy egyszerű közmunkás, de az emberképzés és nemesítés «veteményes» kertjében példásan munkás volt!

Igen, egy szerény tanár, de a ki felszázadnál hosszabb időn át mint lelkes és ügyes paedagogus méltán vívta ki magának a «Praeceptor Hungariae» melléknevet; egy igénytelen polgár, de tekintélyes, mondhatnám európai hírvő bölcs; — egy közkatona, de hőslélekű, sokszor vezéri bajnok drága hazánk szabadságának s édes Alma Materünk jogainak védelmében.

Érdemben és érekenyben megőszülve ragadta őt ki a kérelhetetlen halál szeretteinek köréből, munkálkodásának nemes teréről s ide hozta őt erre a helyre, a hvára az Önök nevében teszünk le ezt az igénytelen koszorút.

A nagy emberbarát, az áldozatkész volt tudós tanár, *Herfurth József* emlékoszlopánál *Libertinyi Jenő*, a testületnek költői lelkületű tagja az elköltözött nagy tudományú s szelíd érzésű tanárhoz méltó, saját szerzeményű ódájának ártézt elszavalása mellett tette le az ifjúság koszorúját. (Az ódát lapunk jövő száma hozza.)

A tanári-kar és a joghallgató ifjúság meghatott hangulatban távozott a halottak csöndes birodalmából azzal a kölcsönösen jóleső érzéssel, hogy nem csupán az öröm, nem csupán a bánat, de a kegyelet mindenkor nyilvánulása alkalmával is egy benső, szétféltetlen kapcsolat fűzi össze úgy az életben, valamint annak elmúlása után is a tanári-kart s a joghallgatók testületét.

Vármegyénk és városaink.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának tagjaiul azoknak helyére, kiknek mandátuma a folyó 1898. évről lejár, az okt. 27—29. napjain megejtett választások folytán kerületenkint következők választottak meg:

A bártfai kerületben dr. Weisz Bernát és Geffert Menyhért. Bártfaiújfaluban Péchy Ignác és Vilcz Jenő. Berzeviceiben Szmracsányi Miklós, Berzevicei Ignác, Hunyady Gyula és dr. Horváth Ödön. Eperjesi alsó-kerületben Vilcz Kamil, dr. Szlávik Mátyás és Sass Bertalan. Eperjesi felső-kerületben Krayzell Aladár, Nádaskay Sándor és Láng Mihály. Fricsi kerületben br. Ghillány László, Semsey Richárd, Berthóty Béla és Milyon Lukács. Gerlachóiban Adametz Emil, Drojtsch Emil és Nyemez István. Giráltiban Tahy József, Vaxmann József és Hoznek Lajos. Hanusfaluban Csekanyák Béla és Telekesi János. Héthársiban dr. Moskovics Ignác, Dessewffy Ferenc, Praesenszky László és Kánya Béla. Kapiiban Berzevicei Rezső, Szekeress Dezső és Rakovszky Elek. Kurimaiban Dessewffy Arisztid, Semsey Gyula és Sztankay László. Ladomérban Legeza István, Kotradov Mihály, Gombos József és ij. Dessewffy Pál. Lemesiben Hegymeghy Imre, Tahy Boldizsár, Chotvács Andre és Vaskó József. Lófaluban Ott János és Somogyi Miklós. Palocsaiban Szmracsányi László, Havrillay Béla, Mattyasovszky György és Verzőcsy Ferenc. Péchújfaluban Péchy Ernő és Soltész Ede. Radácsiban Török Kálmán, Hodossy Gida és Virágh Pál. Raszlaviczaiiban Münich János és Kascák Vazul. N.-Sárosiban Jánosy József és Kavaliczky Gergely. Smilnóiban Toronszky Ágost, Hvozdomics Mihály, Schultz József és Bereczky Emánuel. Somosiban Profcsik István, Egerer Mihály, Hvozdomics Miklós, Szakmáry Géza és Hazslinszky Géza. Soóvárban König Sándor, Zathureczky György, Szojka Gyula, Almássy Andor és Harmancsok György. Kiszébeniben Martényi Ferenc és Mayer János. Szinyeiben Szinyei Mersé Kálmán, Dienes József, Hajtinger János és Török Kálmán. Szvidnikiben Sarlay Sándor, Molcsányi Antal, Berzevicei Szilárd és Danykó Miklós. Tarnóiban Bornemisza Ádám, Vanicsek Vincze és Máthé Ede. Ternyeben Passuth Ferenc, dr. Grynaeus Géza és Krajcovich Rezső. Zboróiban Matavovszky Béla, Lesskó István, Tahy István és Artim Mihály.

A Bártfa-városi iskolák ügyében *Rhódy Alajos* polgármester közelébb a fővárosban járt, hogy személyesen informálja az irányadókat. A tárgyalások befejezésének már csak az az akadály, hogy a kormány nem hajlandó a késpenzébeli hozzájárulásból 1500 frtot az átengedendő épületért visszabocsátani, a város pedig súlyos anyagi viszonyainál fogva ingyen nem adhat épületet. Ennek az akadálynak az elhárítását is a miniszter kilátásba helyezte s a várost ez ügyben a vármegye főispánja is hathatósan támogatja s így kilátás van rá, hogy az ügy pár nap alatt rendezendő lesz. Ebben az ügyben f. hó 17-én közgyűlés is volt, melyen a polgármester behatóan ismertette az ügy jelenlegi állását és beszámolt azokról a lépésekről, melyeket az ügy érdekében tett.

Zárlat. Zsegnye és Gulyvész községekben a sertések között a sertésvész járványosan, A-Sebes községben szőrványosan, Bolyár, Terjékfalú községekben a szarvasmarhák között a száj- és körömfájás, Bányavölgy és Kruzsinyecz községekben a szarvasmarhák között a léptene, Radoma és Kerektrét községekben a sertések között a sertésorbáncz ragályos betegség megállapítván, a nevezett községekben, és pedig Zsegnye és Gulyvész községekben f. hó 2-től 30 napi községi-, A-Sebes községben f. évi szeptember 28-tól 30 napi udvar-, Bányavölgy és Kruzsinyecz községekben f. hó 12-től 14 napi udvar-, Radoma és Kerektrét községekben f. hó 6-tól 14 napi udvar-, Bolyár és Terjékfalú községekben f. hó 5-től további rendeltetig a községi-zárlat rendeltetett el az említett állatfajokra.

Zárlat-feloldás. Kapivágás és Vaspatoka községekben a sertésvész, Kurima, Keczer-Pálvágás és Margonya községekben a léptene, Láda, Mochnya és Sebes-Váralja községekben a száj- és körömfájás ragályos betegség miatt elrendelt udvar-, illetve községi-zárlat feloldatott.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Dr. Berzevicei Albert v. b. t. t., a kör védnöke, igen becses könyvküldeményrel gazdagította a Széchenyi-kör könyvtárát, a mennyiben négy kötetben Budapest székes-főváros statisztikai hivatalának kiadványait küldötte meg az 1896-iki népösszeírás eredményeiről, az 1885—95. évi építkezésekről, a főváros leírásáról az 1891-iki népszámlálás alapján és a székes-főváros halandóságáról. A küldött művekért a kör titkára az egylet meleg köszönetét tolmácsolta.

Kordin Mariska Eperjesen. A Széchenyi-kör intézőségének sikerült *Kordin Mariska* úrhölgyet, a fővárosi operaház volt művésznőjét megnyerni arra, hogy a kör első zeneestéjén közreműködni szives legyen. Élénk emlékezetünkben van még mindnyájunknak az a valóban ritka műélvezet, a melyet az említett művésznőnek 1897. év tavaszán történt itt működése szerzett s ezen az alapon csak a legteljesebb örömmel tekintünk az elé az idő elé, a melyben őt, hazai művésztünk egyik igazán kiváló csillagát, körünkben fogjuk tisztelhetni.

Katonazenekarunk és a Széchenyi-kör. A kör igazgató-választmányának utolsó ülése meleg hangú átiratot intézett a cs. és kir. 67-ik számú gyalogezred ezredparancsnokságához, a melyben azt kérte, hogy az ezred kitűnően szervezett zenekara, a szokásos feltételek mellett, a kör zeneestéin továbbra is fellép-hessen. Mint értesülünk, *Microys* ezredes aláírásával, hasonló meleg hangon tartott átirat érkezett a kör elnökségéhez, a mely azt a felette örvendetes körülményt közli, hogy a zenekarnak a szokásos feltételek mellett havonta kétszer leendő közreműködése előtt nemcsak semmi akadály sem forog fenn, hanem az ezred parancsnoksága részéről készségesen bocsáttatik rendelkezésre. Egyedül azt a feltételt szabja a közreműködés elé az átirat, hogy a zenekar által adandó két szám a hangversenyek műsorába lehetőleg úgy vételessék fel, hogy azok egymáshoz közel essenek, hogy ilyenképpen a zenekar tagjainak ne kelljen az egész hangverseny ideje alatt a kör helyiségeiben tartózkodni. Úgy értesültünk, hogy a szakválasztmány elnöksége, ezt az óhaját a maga részéről is teljesen méltányolván, a zenekar két számát vagy a műsor elejére vagy közepére fogja mindig beilleszteni. A mikor mindezt közönségünk tudomására hoznánk, el nem mulaszthatjuk azt, hogy gavallér ezredparancsnokságunkkal és tisztikarunkkal szemben legteljesebb elismerésünket ne tolmácsoljuk ez újabb szíveség felett, a melylyel csak továbbra is fokozni fogják az igaz hálának és lekötözöttségnek azt az érzetét, a mely mindnyájunk keblét eltölti akkor, ha, mint a jelen esetben is, közművelődésünk szent ügyének előmozdítására irányuló állandó készségüket szemléljük. Őszinte örömmel tolmácsoljuk a felett, hogy körünk hangversenyének a művészi értékét és színvonalát a jelesen szervezett zenekarnak és mindenképp az anyai kiváló zenei műveltséggel bíró, intelligens karmesternek: *Kohout Lipótnak* a szives közreműködése továbbra is emelni és biztosítani fogja! A zenekar közreműködése az országos gyász folytán csak f. évi november 17-től kezdve helyzetetett kilátásba.

HIREK.

* **«GYÁSZ A KIRÁLYNÉERT** Sárosvármegyében». Ezen a címen szerkesztőségünk kiadásában egy díszes kötet jelent meg, a mely gondos összeállításban egyesíti mindazokat a lépéseket, a melyek vármegyénknek a nagy nemzeti gyászban őszinte szívvel való részvételét, intézeteihez és egyesületeihez oly annyira méltóan juttatták kifejezésre. Egy koszorúba kívántuk összegyűjteni azokat a hervadhatatlan leveleket, a melyeket vármegyénk a haza nagy halottjának koporsójára helyezték és azoknak az ünnepélyeknek, gyászgyűléseknek és intézkedéseknek az alakjában, a melyek az ő emlékének voltak-szentelve, a kit megsiratni igazán nincsen elég könyünk soha!...

A könyv, melynek díszes kiállításáról gondoskodtunk, s mely Királyasszonyunknak egy sikerült új képét is tartalmazza, különösen időszerű és érdekes adta lesz vármegyénk történetének s kétségtelenül érdemes arra, hogy azt mindenki megszerezze.

A könyv kapható a «Felvidéki Szemle» kiadóhivatalában, Eperjesen. Előfizetési ára 2 korona

Lapunk előfizetői és a népneveléssel, valamint tanítással foglalkozók számára: 1 korona. Vidéki megrendelők leghelyesebben teszik, ha 30 fill. postaköltséget mellékelnek, mely esetben a mű ajánlva küldetik meg.

Tisztelettel kérjük e vállalatunk szives pártolását! A «Felvidéki Szemle» szerkesztősége.

* **Tárcza-rovatunk** — a közlendők nagy halmaza miatt — lapunk jövő számára maradt.

* **Személyi hírek.** Dr. *Schmidt Gyula*, *Fest Lajos* és *Köszeghy Sándor* orsz. képviselők városunkba érkeztek.

* **Katonai előléptetések.** Az október 30-án megjelent *Rendelési Közlöny* 37. és 38-ik számai a következő áthelyezéseket, illetve kinevezéseket közli: *Kolischer Emil* alezredes a 67. sz. gy.-ezredhez osztatott be. — *Steinbach Richárd* főhadnagy a 8-ik gyalog-ezredhez, dr. *Mervan Miklós* pedig a 6-ik helyőrség kórházába Olmützbe helyeztetett át. — *Fatini Lajos* altábornagy, a 6-ik hadtest parancsnoka és parancsnokoló tábornoka, *tábornagygyá* nevezetett ki. — Kinevezettek továbbá a 67-ik sz. gy.-ezredhez: *Czech Antal ezredessé*, *Naredi Miksa századossá*, *Weber Rezső* és *Lehoczky Lajos főhadnagyokká*, *Hipper Lajos*, *Madinica Győző*, *Schubert Henrik* és *Braunsteiner Virgil hadnagyokká*.

* **Kinevezések.** Őfelsége a király *Bernáth Elemér* kassai kir. ítélőtábla tanácselnököt a debreczeni kir. ítélőtábla elnökévé nevezte ki. A kiváló képzettségű s még viruló férfikorában levő elnök igaz érdemek alapján szerzett kitüntetését őszinte örömmel, de egyúttal az elvesztés fájó érzetével vette tudomásul Kassa sz. kir. város, a vármegye s általában a kassai kir. ítélőtábla egész kerülete is, melynek a kitüntetett egyik legképzettebb magas állású közege, a kassai társadalmi élet kiválóan becsült oszlopos tagja, a közművelődés lelkes harczosa, nemkülönben az egyházi élet nemes buzgalmú mozgója volt. — *Rúdy Pál*, a temesvári kir. ítélőtáblához beosztott bírósági aljegyző a satoraljai helyi kir. törvényszékhez albiróvá nevezetett ki.

* **Megerősítés.** A vallás- és közokt. miniszter dr. *Kuzmik Pálnak* a *sebesi múzeum* a budapesti m. kir. tudomány-egyetemen egyetemi magántanárá történő képesítését jóváhagyólag tudomásul vette s nevezett ebben a minőségében megerősítette. Városunk jeles szülöttének ehhez az oly szép előmeneteléhez őszinte örömmel kívánunk szerencsét!

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egyesületének** elnöksége a nagy lelkesedéssel tiszteleti tagul választott *Sztankay Lászlónak* és dr. *Szlávik Mátyásnak* e napokban nyújtotta át a tiszteleti tagságról szóló díszes oklevelet.

* **Bubics püspök körlevele.** III. Béla királyunknak és nejeinek antiochiai Annának újratemetése alkalmából Bubics Zsigmond v. b. t. t., a kassai egyházmegye püspöke körlevelet intézett egyházmegyeje papságához, hálaadó istentisztelet megtartása céljából. A körlevélben megemlékezik e jeles Árpád-házbeli királyunk élettörténetéről; a közigazgatás, igazságszolgáltatás körül szerzett kiváló érdemeiről, s egyháztörténeli forrásokból merített érdekes, vonatkozó adatokról. Közli Őfelségének 1898. május hó 25-én kelt elhatározását a temetésre vonatkozólag s így végzi körlevelét: «Régi tartozást fog a magyar nemzet az október 21-iki gyászünneppel leróni; oly tartozást, mely méltán megilleti ama dicső fejedelmi családot, melyhez érekenyben szentségben, férfiu lovagias tulajdonokban hasonló keveset mutat fel a világtörténelem. Vegyük részt ebben a kegyeletes végtisztességmegadásban mi is. E hónap 16-án, vasárnap magyarszáztok meg a híveknak az október 21-iki nap jelentőségét s hívjátok meg őket a templomainkban tartandó gyászistentiszteletre».

* **Felesketés.** Háziezredünk ünnepnapján felesketése s szertartás szokásos napján, f. hó 1-én tartott meg. Ez alkalommal a meghatón szép tábori misét *Kundrich Evarist* lelkész végezte.

* **Hymen.** *Schier Hugó* Kassán jegyet váltott *Bencsúr Erzsike* úrhölgygel.

* **A reformáció emlékünnepe,** október 31-ikén, a helybeli ev. Kollégium tanárkara és ifjúsága az ev. templomban az úrvacsorával egybekötött szokásos deprekációt tartotta, mely alkalommal az ifjúság részéről *Dedinszky Aladár* theol. testületi elnök, s a tanári kar részéről *Frenyó Lajos* főgim. vallástanár szónokolt. Az úrvacsorát ifj. *Draskóczy Lajos* és *Liptai Lajos* osztotta ki. Ugyancsak e napon délután 2¹/₂ órákor tartott a koll. theologiai testület reformációi emlékünnepelet a prot. közönség élénk érdeklődése mellett a főiskolai dísteremben. A theol. énekkar *Szánik Ernő* énektanító vezetése mellett összhangoztos énekszámot adott elő, a melyre aztán *Dedinszky Aladár* testületi elnök tartotta tartalmas elnöki megnyitóját. *Kún Béla* «A reformáció évfordulóján» cz. és *Csengey Gusztáv* dékánánár «Október 31-ikén» cz. kötetemnyét *Skerovina Ottó*, illetve *Krafta Nándor* theologus szavaltta el hatásosan. *Kreutzer* imáját *Csengey fordításában Szánik Ernő* vezetése mellett egy szépen sikerült négyzólamú vegyeskar adta elő, a melyben városunk több hölgye vett részt. Ez ének nagy hatással volt a szép számú közönségre. A tartalmas emlékbeszédet a reformációról *Engler Lajos* theologus tartotta. A befejező pontot a «Dicsőség mennyben Istennek» cz. karének képezte.

* **Az «Országos Orvos-szövetség» sárosvármegyei fiókszövetsége** — mint örömmel értesülünk — a vármegyénk területén működő orvosok érdekeinek támogatására s a közegészségügy hatathós fejlesztésére megalakult. A fiókszövetség elnöke dr. *Ferbstein Márk*, titkára dr. *Horovits Imre*, kiknek nevei a fiókszövetség ügyeinek helyes irányban leendő vezetésére a legteljesebb biztosítékot nyújtja.

* **A bártfai dóm** csúcsosívű csarnokainak restaurálása és csendes megáldása alkalmából ismét szép tárczát olvastunk az *Egyetértés* okt. 19-iki számában *Tarcsai György* avatott tollal és dóm monumentális

voltáról s felhalm művészi értékéről délután töltött tára a bártfai pré tette: «Valóssággal az épület, de a t e műemlékünknek párja Magyarorszá mely belső felsze meg, mint a bá dóm belső felsze maradt fön valat lottak meg, míg teljességükben a hős bártfai föl beli könyvnyomtat tumát nyomattá s volt a protestáns Stöckel Lénárd A szárnyas oltár nyainál fogva a Dürerenk is bec nincs a művészi találkoznánk, úg az egyház fölze XV. századbeli egész múzeumot körünk szives fig

* **Az ev. theo** kegyelettel emlékr ukról *Tillisch Ferenccel* és *K énekeltek s a si*

* **Műkedvelő** intézeti nögyelet valamint a szeg gyermek-szinielőa ben. A rendezés úrhölgy volt sziv sorát lapunk jöv

* **Turista-kir** Turista-Osztály sikerült kirándulá Joób Imre osztá a lenk vezette. A részéről szives fo nök kalauzálása gyártelepet. Felk méternyire fekvő az ércpörkölt, k kirándulról, me a 1¹/₂11 órai vona

* **A «Jogász** 4-ik rendes közg A gyűlésen tárgy Jogász athleta-har küldtek ki a hang ták az alkalmi jo

* **Az Eperjes** Egylete f. hó 21 saját otthonjában értesülünk — elha zenepontokkal és estélyeket fog ren ket a tanárok kör e jóra való egyesülé ifjak mennél nag kellő figyelemmel sület szellemi me

* **A helybeli** kör útján meghív megteremtésének az olasz diákság kongresszusra. A nevezhető progr november hó 9- kirándulással egy lesznek: 1. a diá utazások és a diákpenztár; 4. a nemzetközi ér E mellett azonb mulatságoknak ünnepélyes fogad hó 11-én díszelő a várban és ha egyesületi bál, 15 és diák-est, 16-án szerenád és korz díszelőadás, 19-én nagy bohóc- és mezes történelm lesz. Végül 21-é diákság, hol a sz tességeinek meg jogásztisztület a kérte fel a képvis alkalmával, távira

* **Nyilvános** tás. Az eperjesi *Erzsébet királyné* adakoztak: Kats Krafcsik Kálmán Jakab 50 kr., G. Menyhért 2 frt, I. Drotár István 1 Miklós 10 kr., L. Kis-Lipniki gör Mária 50 kr., dr. N. N 1 frt, Löw Majunke Gábor József 1 frt, Kr Rosenberg Dáv

voltáról s felhalmozott műkincseinek gazdagságáról és művészi értékéről. Elhunyt királynénk is egy egész délutánt töltött benne s az emlékművek sokasága látára a bártfai prépostplébános előtt azt a megjegyzést tette: «Valóságilag miniatúr Westminster ez!» Nem maga az épület, de a benne felhalmozott műkincsek adnak e műemlékünknek kiváló érdekelt, úgy, hogy alig van párja Magyarországon, sőt a külföldön is csak kevés, mely belső felszerelését oly hiánytalanul őrizte volna meg, mint a bártfai főtemplom. Így p. o. a kassai dóm belső felszereléséből a remek főoltáron kívül alig maradt fön valami. Csak a falra festett freskók romlottak meg, míg a falakba illesztett sarkövek egész teljességükben meg vannak. Így Serédi György főúr, a hős bártfai főbíró Vinter György, a XVI. századbeli könyvnyomdászé Klószé, ki itt Verbőczy Tripartitumát nyomatta stb. stb. A templom száz évnél tovább volt a protestánsok birtokában, sőt Bártfa reformátora, Stöckel Lénárd hamvai is a domban nyugszanak. A szárnyas oltárok között fölülmúlhatatlanul szép arányainál fogva a szent kereszt oltára tünik ki egy Dürernek is becstelére valló Krisztusfejjel. Általában nincs a művészi iparnak az az ága, a melylyel itt nem találkozunk, úgy, hogy a bártfai dóm műkincseinek az egyház felszereléséhez fölösleges része egyesítve a XV. századbeli városházán őrzött ingó műemlékekkel, egész múzeumot alkothatna. Fölvívjuk azokra illetékes körünk szives figyelmét.

* **Az ev. theologia hallgatói halottak napján méltó kegyelettel emlékeztek meg régebben elhunyt jeles tanárukról Tillisch Jánosról s volt kartársukról: Kovács Ferenczről és Kátsley Béláról.** Beszédeket mondtak, énekeltek s a sírokat megkoszorúzták.

* **Műkedvelői színelőadás.** Az eperjesi ev. gyámintézeti nőegylet november hó 13-án saját pénztára, valamint a szegény gyermekek felruházása javára gyermek-színelőadást rendez a Kollégium dísztermében. A rendezés fáradságos feladatát Oeschger Adél úrhölgy volt szives elvállalni. Az előadás részletes műsorát lapunk jövő számában hozzuk.

* **Túrista-kirándulás.** Mint értesülünk, a «Jogász-Túrista-Osztály» 23 tagja múlt hó 30-án vasárnap sikerült kirándulást rendezett Krompachra A túristákat Jósb Imre osztályelnök és Gasperik János ügyvivő-alelnök vezette. A kirándulók a vasgyár igazgatósága részéről szives fogadtatásban részesültek s két főmérnök kalauzálása mellett tekintették meg a hatalmas gyártelepet. Felkeresték a gyártól mintegy öt kilométernyire fekvő szlovinkai bányákat, hol a tárnát s az ércpörkölő kohókat tekintették meg. A sikerült kirándulásról, mely az egész napot igénybe vette, este, a 1/2 11 órai vonattal visszaérkeztek.

* **A «Jogász Vívó-egylet»** f hó 28-án tartotta 4-ik rendes közgyűlését Dienes Gyula elnökle alatt. A gyűlést tárgyalták a január havában megtartandó Jogász athleta-hangverseny programját. Bizottságokat küldtek ki a hangverseny előrendezésére s megalakították az alkalmi jogász-zenekart.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete** f. hó 21-ikén Osswald Károly elnökle alatt saját otthonjában tartott gyűlésén — mint örömmel értesülünk — elhatározta, hogy ez idén is gyakrabban zenepontokkal és szavatokkal egybekötött felolvasó-estélyeket fog rendezni, mivégből felolvasókévt többeket a tanárok köréből fognak fölkeríteni. Kívánatos, hogy a jóra való egyesület estélyeit a kereskedők és kereskedő-ifjak mennél nagyobb számban látogassák. Lapunk kellő figyelemmel fogja kísérni e szép hivatású egyesület szellemi mozgalmait.

* **A helybeli jogásztestület** a budapesti egyetemi kör útján meghívást kapott az egységes olasz királyság megteremtésének évfordulója alkalmából Torinóban, az olasz diákság által rendezendő nemzetközi diákkongresszusra. A megküldött s valóban «fényes»-nek nevezhető program szerint a kongresszus folyó évi november hó 9-étől 20-áig, illetőleg a Rómába való kirándulással egész 25-éig tart. A tanácskozás tárgyai lesznek: 1. a diákok társas tanulmányútja; 2. önálló utazások és a vasúti díj csökkentése; 3. nemzetközi diákpénztár; 4. az akadémiai címeknek egyenlősítése a nemzetközi érintkezésben; 5. nemzetközi levelezés. E mellett azonban nem lesz híjával a kongresszus a mulatságoknak s ünnepségeknek sem. A vendégek ünnepélyes fogadtatása és a megnyitás után november hó 11-én díszelőadás, 12-én vívóverseny, 13-án ünnep a várbán és hangverseny, 14-én czéllövő-verseny és egyesületi bál, 15-én bicikli-korzó, döntő vívómérkőzés és diák-est, 16-án kirándulás «Superga»-ra, 17-én éjjeli szerenáé és korzó, 18-án séta Torinóban és színházi díszelőadás, 19-én a versenyek bezárása, közös vacsora, nagy bohócz- és táncszelvény, 20-án a záró-ünnep, jelmezes történelmi felvonulás, fáklyásmenet és tűzijáték lesz. Végül 21-én Genuán keresztül Rómába vonul a diákság, hol a szövetség megállása s a város nevezetességeinek megtekintése után feloszlík. Az eperjesi jogásztestület a budapesti egyetemi-kör kiküldöttjét kérte fel a képviselőre és november 11-én, a megnyitás alkalmával, látárvatban fogja üdvözölni a kongresszust.

* **Nyilvános köszönet és számadás.** V-ik kimutatás. Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban létesítendő Erzsébet királyné tanuló-ifjúsági ösztöndíj-alapítványra adakoztak: Katscher János 5 frt, Richter Henrik 1 frt, Krafcsik Kálmán 50 kr., Blumenfeld Sámuel 1 frt, Bott Jakab 50 kr., G. S. 1 frt, dr. Glancz Gyula 1 frt, Brühl Menyhért 2 frt, Kriskó Sándor 2 frt, Kriskó Miklós 1 frt, Drotár István 10 kr., Jekelfalussy Elek 2 frt, Takács Miklós 10 kr., Liebermann Ármán 2 frt, Kubek Elek 1 frt, Kis-Lipniki gör. kath. egyházi pénztár 1 frt, Krafcsik Mária 50 kr., dr. Piller Dezső 1 frt, Spányi Kálmán 1 frt, N. N. 1 frt, Löwinger Ármán 1 frt, Bleuer József 1 frt, Majunke Gábor 1 frt, Altmann Sándor 1 frt, Fränkel József 1 frt, Kramer Henrik 50 kr., Böhm Mór 1 frt, Rosenberg Dávid 1 frt, Ágoston Károly 3 frt, Eperjes

város 10 frt, Nádaskay Sándor 2 frt, Siegelmann D. 3 frt, Divald Károly Fia czég 2 frt, Rosenberg Hermann 1 frt, Krayzell Kálmán 50 kr., Libay László 50 kr., Klefner Gyula 2 frt, Nuber Sándor (Chicago) 5 frt. Összesen: 61 frt 20 kr. Ehhez hozzáadva a IV-ik kimutatásban foglaltakat, 318 frt 06 krt, az eddigi adományok összege: 379 frt 26 kr. Fogadják a nemeslelkű pártfogók áldozatkészségükért tanintézetünknek hálás köszönetét. *As eperjesi kir. kath. főgimnázium tanári testülete.*

* **Kérelem.** Növendékeinknek tisztelt szülőit, nemkülönben tanintézetünknek volt tanítványait s a tanügy barátait, kikhez az iskolánkhoz kötött «Erzsébet királyné tanuló-ifjúsági ösztöndíj-alapítvány» létesítése érdekében kibocsátott, f. évi szeptember hó 17-én kelt *gyűjtőlevelet* meneszteni bátorokdunk, tisztelettel kérjük, hogy a jelzett íveket kegyes adományaikkal együtt a kitűzött határnapig, azaz *f. évi november hó 17-éig* a főgimnázium igazgatóságához visszajuttatni méltóztatassanak. A kegyes adakozásokat leghálásabb köszönetünk nyilvánítása mellett, mint eddigéig nyilvánosan, hirlapilag nyugtáztuk, a pénzgyűjtés végeredményéről pedig annak idején részletes jelentést teszünk a magas tanügyi kormányhoz s nemeslelkű pártfogóinkat is tisztelettel értesítjük majd a helybeli hirlapok útján. Eperjesen, 1898. november hó elején. — *A kir. kath. főgimnázium tanári testülete.*

* **A vám- és révjog** eddig mondhatni feldolgozatlan tudomány-ágban kiváló tudományos beccsel bír azon 12 éves mű, mely a pozsonyi «I. Ferencz József»-hídnak ünnepélyes felavatása alkalmából dr. *Király János* jelenleg egyetemi tanár által, nagy tudományú előkészítéssel megírva, Heckenast G. utóda, Drottler Rudolf bizományában Pozsonyban megjelent. A tudomány ez ágában kétségkívül hézagpótló munka «A pozsonyi nagyduai vám- és révjog történetét» tárgyalja s annál nagyobb tudományos beccsel bír, miután egyik legkiválóbb jogtörténetirónk eredeti levéltári adatok alapján írta meg. Visszamegy író e levéltári adatok alapján egészen Szent-István király koráig s végigvezet bennünket napjainkig a pozsonyi vám- és révjog történetében, több helyen közölve a különböző privilegialis okleveleket. A valóban becces mű két korona kedvezményes árban kapható a fent vezetett bizományosnál s különösen a jogtanuló ifjúságnak annál melegebben ajánlható, mivel általános vám- és révjog-ismeretek is szerezhetők belőle.

* **Öngyilkosság.** Múlt vasárnapon *Polyakoczon* egy ottani leány, *Gdovin Maria*, dinamit-töltényt vett a szájába és azt apja kertjében meggyújtotta. A robbanászer szétörpítette a fejét, egyik kezét leszakította és mellkasát szétrombolta. Tettének oka ismeretlen.

* **Tűzek.** *Reich Hermann* és társai tulajdonát képező két boglya széna a komlós-keresztesi határban f. hó 23-án eddig ismeretlen okból meggyült. A kár 600 frt. A károsultak vagyona biztosítva volt. — *Zborón Hamernyik János* zborói lakos fából épített háza kéménytűz folytán kigyuladt s a melléképületekkel együtt leégett. A kár mintegy 630 frtra rag.

* **Elfogatás** távirldavezeték megrongálásáért *Koleszár Józsefet* és öt társát, kik a felső szvidniki és sztopróki útvonalon 30 drb. elszigetelő porcellán-csészét összetörték.

* **Törvényszék.** Érdekes ítéletet hozott az eperjesi kir. törvényszék Marfiévitz szül. Seidler örökbe fogadott Braun Helén dobó-pétermezői lakos ügyében, a kit dr. Rosenberg Theofil eperjesi ügyvéd képviselt. Nevezett felperesnek Marfiévitz Mihálylyal Krakkóban 1889. augusztus hó 17-én kötött házasságát az 1894. évi XXXI. t.-cz. alapján, a férj vétkeességének megállapítása mellett végleg felbontotta és pedig azon az alapon, hogy nevezettek az ideiglenes elváltást kimondó krakkói cs. kir. orsz. törvényszéki ítélet meghozatala óta két év lefolyt és felperes a magyar honosságot időközben megnyerte s az állampolgári esküt is letette; a krakkói törvényszék ítéletében megállapított és a válás indokál felhozott ok pedig olyan, a melynek alapján honi törvényünk értelmében a házasság végleg felbontható.

* **Nansen utazása lábszánkón Grönlandon keresztül.** Írta *Szivosz Béla*. A nagy Nansen csodálatos utazásának legérdekesebb részletei vannak e kötetben ismertve s a szövegben iktatott harmincz szép képpel még érdekesebbé, vonzóbbá téve Bizonyára egyike lesz ez a könyvecske azoknak, a melyek az olvasóközönség minden rétegében szives fogadtatásra találtak. Könnyen érthető, zamatos magyaros stílusa különösen alkalmassá teszi arra, hogy egyetlen ifjúsági és népkönyvtárból se hiányozzék. Nagy előnyére szolgál a rendkívül olcsó ár is, t. i. csak 20 krajczár. Az érdekes munkát a Franklin-Társulat a *Vasárnapi könyvtárban* (35. füzet) adta ki. Kapható a kiadótársulatnál, valamint minden könyvárusnál is.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, mintakatalógust pedig postafordultával küldenek:**

Henneberg G. selyemgyárai cs. kir. udvari szállító Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A szerkesztőség üzenetei. Dr. H. I. úrnak, Eperjes. Köszönjük a nagybecsű cikket, lapunk legközelebbi számában örömmel fogjuk felhasználni. — *Bártfai, kőszobrász és gyártlai tisztelt levelezőinknek!* Szíves értesítéseiket köszönjük s kérjük továbbra is különösen oly természetű ügyekre nézve, melyeket itt a központban idejekorán megszerzeni nem állhat módunkban.

CSARNOK.

Egy sárosvármegyei honvéd naplója.

Saját elbeszélése után írta *Villecz János.*

(Folytatás.)

Pesten már egy bukófélben lévő kormányt találtam. A levegő vérszaggal volt tele, a gróf Lamberg kiottott vére volt, mely a Batthyány-kormányt is sírba döntötte. A miniszterium megszűnt élni és helyét a honvédelmi bizottmány foglalta el.

Főnököm, Szabó János őrnagy, tudtomra adta, hogy a 15-dik zászlóaljhoz fognak beosztani, de míg az megalakul, élelmezési tiszt leszek a czeglédiek, kőrösiek és kecskemétiék önkéntes csapatánál. Közel ötezer főből állt ezen hirtelen összetoborzott csapat. Kaszákkal, fejszékkel felfegyverezve, mely fegyelmet soha sem látott s meghalni kész lett volna a hazáért, de éhezni nem. Parancsnokuk mérki Piller János sárosmegyei birtokos és egykori császári tiszt volt. Nagyon komoly és feladatának fontosságától áthatott úriember, a ki rögtön átadta nekem a hatalom jelvényeit.

— Felelőség terhe alatt átadom önnek ezen bögréket. Azzal birtokába helyeztem egy szekérrakományra való cserépedénynek, mellém adá segítségül Küke-mezey Boldit és Lord Pfeifferstont, kit gúnynevén hívtunk így, mert neve Pfeiffer volt és anyja híres vendéglőt tartott fenn Eperjesen, — és mint ki szentül meg van győződve, hogy most már rögtön a bibliai öt kenyér és két hal csodája fog ismétlődni, sorsunkra hagyott.

Csakhogy a Genezareth tavánál volt annyi rend, hogy az áhitatos nép türelmesen várt, míg elosztogatták a kosarak tartalmát. De az én éhes kaszásaim minduntalan fellázadtak s erőszakkal elszedték minden készletünket. A ki bírta, marta, a többinek nem jutott. Akkor ismét a többiek fenyegettek agyonütéssel, mert azt hitték, hogy elkezeltek a részüket. Ilyenkor előfogarték küldtem, hogy újabb beszerzésekről gondoskodjam.

Az előfogart előállott, de midőn fel akarok szállni, meglepetéssel tapasztalom, hogy tele van kaszás nemzetőrökkel.

— Atyámfiái, — mondom, — az Isten áldja meg, szálljanak le a szekérről. Önök bánják meg, ha nem mehetek, mert nem lesz mit enni.

— Már pedig uram, mi innét az Atyaúrstennek sem megyünk — volt a válasz.

Mit tehettem? Nem volt ember, a ki leparancsolta volna őket előfogatomról.

Görgey segíteni is akart a bajon s a szolgálat ürügye alatt elparancsolta más helyre a csapat felét. Az sem használt. Egyszerűen nem mentek.

— Vagy mindnyájan, vagy egy sem! volt a válaszuk.

Legtöbb bajom volt a borral. Nem volt a világnak az a bora, a mely elég lett volna. Egyszer szerettem is több hordóval, de úgy eltűnt, mintha a pusztá homokja beitta volna. Mindenki fogadkozott, hogy sohasem látott bort. Egy zászlóalj különösen forrongott s fenyegető mozdulatokkal kérte tőlem számon a jutalékát. Én szobadkoztam, hogy tőlem mindent elvettek, nem én tehetek róla, ha némelyiknek nem jutott.

Nagy lett erre az elkeseredés a szomjúhozó táborban. — Hol van Bódi őrnagy?! — ordította száz szomjas torok.

Bódi őrnagy azonban, úgylátszik, tekintélyét nem akarta kockázni tenni és nem volt sehol, pedig ugyancsak keresték. Kíváncsi voltam azon férfúra, kinek látása után annyian epedtek Nagysókára meg is került. Hőrihorgas, nagyszakállú táblabíró-alak volt: épen azon pillanatban tűnt fel szemeim előtt, midőn lováról lehúzták.

Én azonban nem vártam be a dolog végét. Megúntam ezt az egész élelmezési dicsőséget. Zászlóaljam Pozsonyban ügyis alakulóban volt, nem szóltam hát senkinek, de egyenesen oda mentem s jelentkeztem új parancsnokomnál.

Lázás sietséggel folyt akkor már a hadi készülődés. Az egész ország egy nagy táborra alakult. Mindenütt ujoncot toboroztak, fegyverfogásokat próbáltak, löport örültek, ágyút s golyót öntöttek, fegyvert kovacsoltak. A feldunai magyar hadsereg Kossuth parancsára, ki Parndorfnál maga is táborba szállt, Móga vezérlete alatt átlépte az osztrák határt, hogy az ostromlott Bécsnek segítséget hozzon. Számban, felszerelésben annyival erősebb volt az ellenség, hogy az összecsapás eredménye előrelátható volt.

Az alatt mi Pozsonyban zavartalanul fegyverkezünk. A tizenötödik zászlóalj nagyobbrészt felvidéki tótokból alakult. Ama jámbor, krumplin élő fiúkból, a kikből a branyiszközi hősök lettek később. A felszerelés nagyon hiányos volt: régi kovás-puskák, vékony katonaköpeny, a melyhez a posztót ott vették, a hol találtak s egy vászontarisznya. Kabátot, nadrágot a legénység nem kapott s a köpeny alatt a legtarakább ruházatokat lehetett látni. Voltak egész századok, melyek a zord téli hadjáratot ingben, gatyában küzdötték végig. Hihetetlen, mire képes a lelkesedés, mert ez nehezebb ám, mint nekimenni az ágyúk tűzének.

Hamarosan akadt teendőnk is. Pozsonyban híre ment, hogy Móga és Görgey Schwechthánnal megütöközt Windischgrätz seregével. Klappával — ki akkor már őrnagy volt s átutazott Pozsonyon, csapatához menendő — épen a csata esélyeiről beszélgettünk. Október 30-án, valószínűleg a győzelmes előnyomulás hatása alatt, midőn Guyon Richárd kétezer honvéd élén bravúros szuronyrohammal Jellasics serezszenjaitól elfoglalta Manswörth községét, kedvező hírek kezdtek terjedni. Azt beszélték, hogy Windischgrätz

két halott hátrahagyásával visszavonult. Tudtuk, hogy ez lehetetlen, mert ismertük Windschgrätzet s hadseregének tulajdaját, mely ily olcsó győzelmet nem enged a mieinknek.

Aggodalmunk csakhamar alaposnak bizonyult. Éjjel a Bódi őrnagy kaszái lepték el Pozsony utczeit, nagy zavart és rémületet okozva mindenfelé. Kossuth, a ki időközben személyesen Pozsonyba jött, attól tartott, hogy a rendetlen had a városban lehetetlenné teszi a rendes csapatok között a fegyelem fenntartását, felszólította zászlóaljunk parancsnokát, hogy a kaszásokat távolítsa el a városból. Nosza, nekünk sem kellett több; minden atyafinak kezébe nyomtuk a kaszáját s áttereltük őket a hídon a Duna jobb partjára. Nemsokára azonban mi is utánok mentünk. Parancs volt, hogy vonuljunk Komáromba s ott várjuk be a további rendelkezéseket.

Embereink még alig tudtak lőni, oly rövid volt a tanítás ideje. Dehát háborúban legjobb iskola a csatater! (Folyt. köv.)

Piaczi árak Eperjesen

1898. október 31-én:		I. oszt.	II. oszt.
Búza	100 kgr.	8 50	8 25
Rozs		7 50	7 25
Árpa		8 —	7 25
Zab		6 50	6 25
Repce		11 —	10 —
Kukoricza		6 50	6 —
Bab		8 50	8 —
Borsó		13 —	12 —
Lencse		16 —	13 —
Árpáda		16 —	15 —
Burgonya		1 40	1 20
Káposzta	100 fej	2 50	1 60
Disznózsír	1 kgr.	— 75	— 72

	I. oszt.	II. oszt.
Marhahús	1 kgr. — 50	— 48
Sertésbél	— 56	— 54
Juhhús	— 32	— 28
Borjúhús	— 56	— 52
Csirkek	1 pár — 70	— 60
Libák	2 40	2 —
Kacsák	1 40	1 20
Tojás	1 pár — 05	— 04

Főszerkesztő: Dr. Horváth Ödön.
Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelkezve lesz. **Húgyhajtó hatású!**
Kellemes ízű! Könnyen emészthető
Kapható ásványvíztelep-kereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazságszája Eperjesen.

Alapítási év: 1843.

KUHN KÁROLY ÉS TSA

BÉCS, 3-10

tisztelettel ajánlja kiváló minőségű

N° 530 FA
CARL KUHN & CO
WIEN

ügyn. aluminium-tollat 530. sz. EF, F, M és B-heggyel.

Legelterjedtebb toll bel- és külföldön!

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütiroda: Bécs, I., Kolowratring 9.
Fedélzetiroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte: Április 1-től Okt. 31-ig 290-400 Mk.*
II. Cajüte: Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig 230-320 Mk.
Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsága és elgánczolja szerint.

409-1898. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel köz- hírré teszi, hogy a girálti kir. járásbírósnak 1898. évi Sp. 119. számú végzésével hivatalból képviselt Szabol András longhi lakos felperes részére *Soltész János* girálti lakos alperes ellen 210 ftt követelés és jár- erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alpe- restől lefoglalt 399 frtra becsült ingóságokra a girálti kir. járásbírósnak V. 179/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók köve- telése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálog- jogot nyertek volna, alperes lakásán Girálton leendő megtartására határidőül 1898. évi november hó 10. napjának délutáni 2 óraja tűzetik ki, a mikor a bírói- lag lefoglalt marhaállomány, gazdasági eszközök, takar- mány s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek kész- pénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatom mindazok, kik az elárverezendő ingó- ságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végre- hajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik elsőbbségi beje- lentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött- nél vagy írásban beadni, avagy pedig szóval beje- lenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik. Ezen árverés netáni elhalasztása a kiküldöttnek a határidőt megelőző nap déli 12 órájáig bejelentendő. *Girálton*, 1898. évi október hó 30-ik napján.

Kovács József,
kir. bír. végrehajtó.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rend- kívül meg van elégedve az asbest-talppal ledelt czi- pökkel. Ő Fensége hosszabb gyalogkiránduláson használta e czipő- et és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges czipőknel. Küldök egy pár vadász-czipőt, hogy annak a mintájára készítsenek mási- kat asbest-talpbéléssel ugyanannál a czipésznel s aztán küldjék ide.

Hiszünk, hogy e vadász-czipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonczipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. Krah, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!

Az asbest-betűt czipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáradásom, úgy, hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17-én.

tisztelő híve
Wekerle Sandor.

Nincs többé lábfájás!

Órjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb sem bőrkeményedés, sem láb- daganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megköny- nyebbül a járása annak, ki czipőjét dr. Högyes-féle, az egész vi- lágban szabadalmazott asbest- talpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvé- ségnek eddig 22,500 pár szállítottatott.

Szétküldés csakis utánvételt, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és kö- szönetnyilvánítások ingyen.

Viszontelőknek megfelelő áruengedmény!

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCA 18.

Százezrei a családoknak iszzsák előszeretettel naponta a

Eljen! eljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a bakkávének egészségre ártalmas alkotórésztől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótléka a bakkávének, valamint ajánlásra legméltóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nak többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia. Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Leonhardi tintái.

Különlegesség: Egyedül valódi Anthracentinta.

A legjobb

A könyvek, akták, okmányok és minden- nemű iratok részére.

Továbbá minden fajú ír- és másológépek, színes tinták, autograf- tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák szá- mára; tintapor és kivon- nat, bélyegző-festékek, másolható nyomófesté- kek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon. —

Eau de Labarraque tintamaró viz.

Pecsviasz és ostya.

Leonhardi Ágost

Bodenbach az Elbe mellett.

A bel- és külföld leg- több írószer-kereskedé- sében kapható.

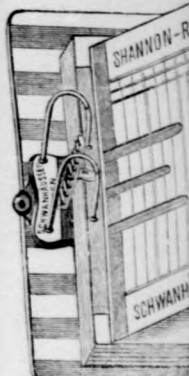
Schutz-Merke
Trade Mark
D.R.M.S. N° 1386Z

45. szám

RIGLE

PAPIR-
BUD
papirpar kö
Leg
„A
Ajándék
diszes
melyek úgy
Fanemű-gyá
rajztáblá
háromszö
Kaphatók m
sekben; ese

SHANNON

Preis einer Shannon -
1-5 Schriftstücken
5-8
10-15
15-24
24-30
30-40
40-45
45-55
55-60
60-70

Ausführlicher Ka
Sys
Zu beziehen
Schw
WIEN, I. Be
Fabrik und La

Keil-lakk

(Glaeur)

RIGLER JÓZSEF EDE
PAPIRNEMÜGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN
ajánlja a
papiripar körébe vágó mindennemű cikkeit
Legjobb levélpapír az
„ADRIA“.
Ajándékul kiválóan alkalmasak:
diszes fadobozok,
melyek úgy üresen, mint papírral töltve hoz-
zatnak forgalomba. 3-10
Fanemű-gyártelepén (Gizelettelepen, Visegrád mellett)
készülnek
rajztáblák, rajzsínek, vonalzó,
háromszögek, tolltokok stb. stb.
Kaphatók mindenütt a jobb papírkereskedé-
sekben; esetleg közvetlenül beszerezhetők.

SHANNON-REGISTRATOR
einzig praktischer Apparat
zum ORDNER u. AUFBEWAHREN
VON
BRIEFEN, FAKTUREN,
sowie
Schriftstücken
jeder Art.
Preis des Apparates
in Quartformat:
fl. 3.50 ohne Locher,
fl. 4.50 mit Locher,
Aufbewahrungsmappe fl. 1.—
Preis einer Shannon-Einrichtung bei einem täglichen Eingang von:
1-5 Schriftstücken 1 Apparat fl. 4.50
5-8 „ 2 „ „ fl. 8.50
10-15 „ 3 „ „ fl. 15.50
15-24 „ 4 „ „ fl. 24.—
24-30 „ 5 „ „ fl. 31.—
30-40 „ 6 „ „ fl. 38.—
40-45 „ 7 „ „ fl. 45.—
45-55 „ 8 „ „ fl. 52.—
55-60 „ 9 „ „ fl. 59.—
60-70 „ 10 „ „ fl. 66.—
etc., etc., etc.
Ausführlicher Katalog und Beschreibung des Shannon-
Systems gratis und franco.
Zu beziehen durch jede bessere Papierhandlung. 3-10
Schwannhäuser,
WIEN, I. Bez., Johannesgasse Nr. 2., I. Stock.
Fabrik und Lager praktischer Artikel für den
Komptoirgebrauch.

Keil-lakk
(Glasur)
legkínobb mázoló-szer puha padló számára. — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.
1 kis palack ára 68 kr.
Viasz-kenőcs
legjobb és leggyorsabb becsiszoló-szer kemény padló számára. 1 kocsog ára 60 kr.
Arany-fénymáz
képeretek stb. beanyozására. Egy kis palack ára 20 krajczár.
Fehér „Glasur“-fénymáz
legjobb szer mosó-asztalok, ajtók, ablaküvegek stb. ünnemi befestésre.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.
Mindenkor kapható:
Gallotsik J. V-nál, Eperjesen.

Egy
mérőasztal
és más
mérnöki eszközök
jutányos áron
eladók.
Bővebb felvilágosítással szolgál
Semseyne, Soóvárt.

Vigyázzunk
a védjegyre!
Máriaczei
gyomorcsépek
nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál,
nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszer-
étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehe-
let, felfújtság, savanyú felbűffögés, hasmenés,
gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárga-
ság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.
Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyi-
ben ez a gyomortól származott, gyomortülséghez és étel-
kel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámrhoidáknál.
Említett bajoknál a **Máriaczei gyomor-
csépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz
meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati
utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.
Központi szétküldési raktár: **Brady Károly** gyógy-
szertára az „Magyar Királyhoz“, Bécs, I. Fleischmarkt 1.
A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók: **Eper-
jes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Ho-
monna:** Szekerák A. gyógyszerésznél. — **Kis-Szeben:**
Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-
nél. — **Szinna:** Császár Árpád gyógyszerésznél.

Az Eperjesi Népbank

részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a következő számú **kézi-zálogok** és pedig
arany-, ezüstnemű és ékszerek:

1945, 2014, 2286, 2504, 2930, 3134, 3568, 3724, 3865, 3871, 3943,
4045, 4091, 4112, 4131, 4148, 4161, 4234, 4240, 4271, 4309, 4330,
4340, 4389, 4394, 4404, 4457, 4488, 4492, 4501, 4526, 4556, 4557,
4580, 4602, 4613, 4629, 4630, 4632, 4646, 4653, 4654, 4658, 4669,
4680, 4713, 4714, 4716, 4728, 4729, 4732, 4743, 4762, 4769, 4777,
4778.

Értékpapírok:

4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 21, 23, 25, 30, 32, 35, 64,
melyek 1898-ik évi június hó 80-ág rendezve nincsenek,

f. évi december hó 12-én délelőtti 11 óráig

az intézeti helyiségben nyilvános árverés útján el fognak adni.

Az érdekelt felek saját érdekükben felszólítanak, hogy azokat az árverési hatánapig
rendezzék. Megjegyeztetik továbbá, hogy ha ezen kézi-zálogok közül akármelyik az árverés
napjáig nem fog rendeztetni s így a kézi-zálog elárvereztetik, azon esetben, ha az elért vételár
az Eperjesi Népbank követelését túlhaladná, a záloglevél átadása mellett az árverési naptól
számítva három éven belül, — az 1881. évi július hó 25-én 24,381. sz. a. kelt földmívelés-,
ipar- és kereskedelemügyi miniszterium rendelete folytán — a felesleg kifizettetik.

Eperjes, 1898. évi október hó 29-én.

Az igazgatóság.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület,
a tejtermelők egy jelentékeny csoportja nevében, megkötötte a
tejtértékesítésre vonatkozó szerződést **Molnár Sándor**
monori intézővel. A szerződésnek szószerinti szövegét a „Gazda-
sági Értesítő“-nek augusztus hó 15-iki számában közöltük.

Felhívjuk azon néhány tejtermelő gazdákat, a kik még
mind ez ideig be nem léptek, hogy saját érdekükre való tekin-
tettel is minél előbb lépjenek be a szerződés kötelékébe.

Eddig 23 tejtermelő 650 drb tehénmel lépett be. A szer-
ződést a Gazdasági Egyesület titkári irodájában lehet aláírni.

A szerződés értelmében a

Tejcsarnok

1899. jan. 1-től kezdű üzemét, mely naptól kezdve hamisítatlan nyers
tej izléses s ölmzáralt edényekben fog az előfizető tejfogyasztóknak
házhöz kívánt időben kihordatni. Ezenkívül mindennemű tejtermék
a legjobb minőségben s legjutányosabb áron kapható lesz.

A tejcsarnok üzemére a Gazdasági Egyesület felügye-
letet gyakorol.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület.

Van szerencsém a t. fogyasztó közönséget figyelmeztet-
tetni, hogy a **tejcsarnok** 1899. január 1-től, eddig a majoro-
sok által beszállított tejet veszi kezelése alá; **majorosok**
útján tej többé kapható nem lesz!
Nehogy a t. közönség a rendszerváltozás következté-
ben tejszükségletét illetőleg zavarba jöjjön, felkérem
ezúttal a fogyasztó közönséget, hogy **az előfizetéseket**
kellő időben sziveskedjék előjegyezni.

Előfizetésekre aláírási íveket máris kibocsátottam.

A tejtermékek árjegyzéke e lapban lesz közölve.

Teljes tisztelettel:

Molnár Sándor,
a tejcsarnok vállalkozója.

